

---

*Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane
Predsjednik*

13.6.2023

g. David McAllister
Predsjednik
Odbor za vanjske poslove

g. Bernd Lange
Predsjednik
Odbor za međunarodnu trgovinu
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o izvješćima o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine za 2021. i 2022. godinu (2022/2188(INI))

Poštovana gospodo predsjednici,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane odlučio je podnijeti mišljenje vašim odborima u obliku pisma.

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane razmotrio je to pitanje i donio mišljenje 15. lipnja 2023.¹ Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za vanjske

---

¹ Konačnom glasovanju prisustvovali su: Pascal Canfin (predsjednik), Bas Eickhout (potpredsjednik), César Luena (potpredsjednik), Marian Jean Marinescu (potpredsjednik), Sergio Berlato, Mathilde Androuët, Maria Arena, Aurélia Beigneux, Tom Berendsen, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Franc Bogovič, Traian Băsescu, Daniel Caspary, Antoni Comín i Oliveres, Rosanna Conte, Maria Angela Danzì, Esther de Lange, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Lena Düpont, Agnès Evren, Malte Gallée, Andreas Glueck, Catherine Griset, Roman Haider, Christophe Hansen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Fulvio Martusciello, Sara Matthieu, Marina Mesure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Grace O'Sullivan, Max Orville, Alessandro Panza, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Nicola Procaccini, Inma Rodríguez Piñero, Rob Rooken, Robert Roos, Maria Veronica Rossi, Bert Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere, Achille Variati, Nikolaj Villumsen, Petar Vitanov, Veronika Vrecionová, Mick Wallace, Sarah Wiener, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska,
:

poslove i Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbori uzmu u obzir ta razmatranja i ujedno podsjeća na dogovorene isključive nadležnosti odbora ENVI za stavke od 3. do 5. na stranici 15. poglavlja 7.1. prvog izvješća Komisije o Sporazumu o trgovini i suradnji (2021.) te za stavak 2. na stranici 13. poglavlja 5.2.2. drugog izvješća Komisije o Sporazumu o trgovini i suradnji (2022.).

S poštovanjem,

Pascal Canfin

Opće napomene

1. pozdravlja konstruktivan pristup Komisije pružanju praktičnih rješenja, među ostalim s pomoću posebne privremene fleksibilnosti koju su stranke dogovorile kako bi se ograničili poremećaji prouzročeni provedbom Protokola o Irskoj i Sjevernoj Irskoj o trgovini određenim proizvodima između Velike Britanije i Sjeverne Irske, uključujući opskrbu supermarketa lijekovima i određenim rashlađenim mesom i drugim prehrambenim proizvodima;
2. pozdravlja Windsorski okvirni sporazum od 24. ožujka 2023., u skladu s kojim stranke pristaju na obvezujuće pravne obveze kojima se zadržava bit Protokola te se utvrđuju uvjeti za fleksibilnu, ali učinkovitu provedbu; pozdravlja najaxu vlade Ujedinjene Kraljevine u tom kontekstu o zaustavljanju i odgodi donošenja predloženog zakona o Protokolu o Sjevernoj Irskoj;
3. uviđa da su Windsorski okvirni sporazumi prilika za stvaranje novog poglavlja prijateljske bilateralne suradnje; poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi neiskorišteni potencijal Sporazuma o trgovini i suradnji te da u najvećoj mogućoj mjeri iskoristi potencijal odnosa između EU-a i Ujedinjene Kraljevine na načine od kojih obje strane imaju koristi putem prijateljske suradnje u zajedničkim pitanjima na međunarodnim forumima i u pogledu trećih zemalja, posebno kako bi se postigla najviša razina ambicije u pogledu djelovanja u području klime, uključujući ublažavanje, otpornost, prilagodbu i mobilizaciju finansijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena, kako bi se poduprlo očuvanje, zaštita, obnova i održivo upravljanje biološkom raznolikošću i ekosustavima te kako bi se ostvarili ciljevi održivog razvoja; da koordinira napore za promicanje ekološke tranzicije svih sektora na pravedan i uključiv način uz istodobno jačanje industrijske suverenosti i međunarodne konkurentnosti;
4. pozdravlja prijedlog o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama koji proizlazi iz Windsorskog okvira kao put naprijed prema trajnom rješenju za ulazak pošiljaka određene robe u Sjevernu Irsku iz drugih dijelova Ujedinjene Kraljevine, popraćen zaštitnim mjerama za zaštitu cjelovitosti unutarnjeg tržišta i zdravlja ljudi, životinja i biljaka te interesa potrošača u Uniji; poziva na praćenje priznavanja pristupa „Jedno zdravlje“ kao integriranog i ujedinjujućeg pristupa čiji je cilj održiva ravnoteža i optimizacija zdravlja ljudi, životinja i ekosustava; naglašava da bi pravila i postupci povezani s prijevozom kućnih ljubimaca trebali biti u skladu s „pet sloboda za dobrobit životinja“ u kojima se odražava Konvencija Vijeća Europe o zaštiti životinja; ističe da će predložena rješenja zahtijevati pravilnu i učinkovitu provedbu i praćenje te da su uvjetovana, među ostalim, time da vlasti Ujedinjene Kraljevine dovrše potpuno funkcionalne i dobro financirane granične postaje te pristup bazama podataka Unije i Ujedinjene Kraljevine i njihovu kompatibilnost.
5. napominje da izlazak Ujedinjene Kraljevine iz unutarnjeg tržišta i carinske unije EU-a znači da će obje stranke zadržati zasebne režime kojima se regulira zdravlje ljudi, biljaka i životinja; napominje da odredbe o sanitarnim i fitosanitarnim mjerama uvelike odražavaju pravila WTO-a u tim područjima;
6. pozdravlja prijedlog o lijekovima koji proizlazi iz Windsorskog okvira kao trajno rješenje kojim bi se osiguralo da stanovnici Sjeverne Irske imaju pristup svim lijekovima,

uključujući nove lijekove, kao što su lijekovi za liječenje raka, istodobno i pod istim uvjetima kao i ljudi u Velikoj Britaniji, popraćeno zaštitnim mjerama kako bi se osiguralo da svi lijekovi stavljeni na tržište u Sjevernoj Irskoj neće biti dostupni ni u jednoj državi članici; nakon ukidanja obveza EU-a za sigurnosne oznake lijekova koji se stavljuju na tržište u Sjevernoj Irskoj, poziva Komisiju da posebno prati aspekte povezane s mjerama koje se odnose na sredstva za sprečavanje neovlaštenih izmjena u Ujedinjenoj Kraljevini; ističe da će također biti potrebno na odgovarajući način pratiti fleksibilnost predviđenu prijedlogom o lijekovima kako bi se spriječila nezakonita distribucija lijekova iz Ujedinjene Kraljevine koji se stavljuju na tržište u Sjevernoj Irskoj na unutarnjem tržištu te kako bi se osigurao njihov ostanak u Sjevernoj Irskoj;

7. naglašava potrebu da Komisija prati provedbu i primjenu zaštitnih mjera kako su utvrđene u Windsorskem okviru; potrebu da bude spremna u potpunosti iskoristiti alate za rješavanje sporova dostupne u Sporazumu o trgovini i suradnji, Sporazumu o povlačenju i Windsorskem okviru u slučaju da tijela Ujedinjene Kraljevine ne poštuju pravila; potrebu za praćenjem regulatornog odstupanja Ujedinjene Kraljevine od zahtjeva EU-a u pogledu sigurnosti opskrbe hranom te zdravlja ljudi, životinja i biljaka;
8. ističe kako bi Europski parlament trebao provoditi najveći mogući nadzor nad provedbom Sporazuma o trgovini i suradnji i Windsorskog okvira aktivnim sudjelovanjem u Parlamentarnoj skupštini za partnerstvo; nadalje, parlamentarni odbori trebali bi pozvati Komisiju na odgovornost za njezino sudjelovanje u zajedničkom odboru, Vijeću za partnerstvo, specijaliziranim trgovinskim odborima i radnim skupinama; Europski parlament također bi trebao sudjelovati u svakom budućem postupku preispitivanja sporazuma, a Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane trebao bi biti uključen u sva relevantna područja;

Okoliš i klima (isključive nadležnosti odbora ENVI)

9. podsjeća na klimatsku ambiciju EU-a da do 2030. postigne smanjenje neto emisija stakleničkih plinova u EU-u za 55 % u odnosu na razine iz 1990. te da do 2050. postigne nultu neto stopu emisija stakleničkih plinova, kako je utvrđeno u Europskom propisu o klimi i operacionalizirano u nedavno donesenom zakonodavstvu „Spremni za 55 %”;
10. poziva Komisiju da prati praktičnu provedbu, ambicioznost i učinkovitost sustava trgovanja emisijama Ujedinjene Kraljevine (ETS); da, ako se pojave znatne razlike između tih dvaju sustava, uvidi da bi to moglo dovesti do narušavanja jednakih uvjeta te bi stoga to trebalo uzeti u obzir prilikom primjene Mechanizma EU-a za graničnu prilagodbu emisija ugljika; da istraži mogućnosti za bilateralnu suradnju, uključujući povezivanje ETS-a Ujedinjene Kraljevine sa sustavom EU-a za trgovanje emisijama bez ugrožavanja cjelovitosti i učinkovitosti sustava EU-a za trgovanje emisijama, slično sporazumu između EU-a i Švicarske Konfederacije o povezivanju njihovih sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova;
11. podsjeća da će EU od 2026. do 2034. postupno uvoditi mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika (CBAM) za željezo, čelik, cement, aluminij, gnojiva, električnu energiju, vodik i neizravne emisije pod određenim uvjetima kako bi se osiguralo da se klimatski napor EU-a i svijeta općenito ne ugrožavaju premeštanjem proizvodnje iz EU-a u zemlje s manje ambicioznim politikama; pozdravlja činjenicu da je vlada Ujedinjene Kraljevine

pokrenula istragu o mehanizmu Ujedinjene Kraljevine za graničnu prilagodbu emisija ugljika (CBAM) razmatrajući ulogu koju bi CBAM mogao imati u rješavanju mogućeg istjecanja ugljika i ostvarivanju okolišnih ciljeva Ujedinjene Kraljevine, uzimajući u obzir i šire učinke, rizike i prilike koji bi se mogli pojaviti; poziva Komisiju da prati politiku Ujedinjene Kraljevine o CBAM-u i da istraži mogućnosti za suradnju kako bi se na globalnoj razini povećali jednaki uvjeti i zaštita klime;

12. podsjeća da se u Sporazumu o trgovini i suradnji zahtijeva da stranke ne oslabe ili umanje svoje razine socijalne zaštite, zaštite rada i zaštite okoliša ispod razine koja je postojala na kraju prijelaznog razdoblja 2020. (nesmanjivanje razine zaštite), pri čemu svaka stranka može poduzeti odgovarajuće mjere za ponovno postizanje ravnoteže kako bi kompenzirala sve (nepovoljne) „bitne učinke na trgovinu ili ulaganja“ koji proizlaze iz „znatnih razlika“ među strankama; podsjeća da su postojeće obveze i ambicije u pogledu klimatskih promjena, posebno u pogledu klimatske neutralnosti do 2050., i dalje na snazi za obje stranke;
13. ističe da je prije povlačenja Ujedinjene Kraljevine Komisija pokrenula niz postupaka zbog povrede prava protiv Ujedinjene Kraljevine u području okoliša, među ostalim u pogledu kvalitete zraka i vode; ističe kako bi, s obzirom na njihovu prekograničnu prirodu, razlike u zaštiti okoliša u tim područjima mogle ugroziti kvalitetu zraka i vode u EU-u;
14. prima na znanje osnivanje Ureda za zaštitu okoliša u studenome 2021. u skladu sa Zakonom o okolišu iz 2021.; poziva Komisiju da prati ima li Ured dostatne ovlasti i resurse kako bi mogao učinkovito provoditi pravila o okolišu, u skladu s obvezama iz Sporazuma o trgovini i suradnji, te provode li se i izvršavaju obveze u pogledu okoliša i sekundarno zakonodavstvo;
15. prima na znanje da je vlada Ujedinjene Kraljevine u prosincu 2022. objavila prvi skup pravno obvezujućih ciljeva u području okoliša u skladu sa Zakonom o okolišu iz 2021. i Planom poboljšanja okoliša za 2023. u siječnju 2023.; poziva na blisku i uzlaznu usklađenost ciljeva EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu zaštite klime i okoliša te na jamčenje poštovanja jednakih uvjeta za sve;
16. podsjeća da Ujedinjena Kraljevina više nije dio Europske agencije za kemikalije (ECHA) niti je obvezuje regulatorni okvir EGP-a za kemikalije (EU REACH); ističe da novi regulatorni okvir Ujedinjene Kraljevine (UK REACH) mora biti jednako pouzdan i transparentan kao EU REACH; poziva Komisiju da prati postoje li regulatorna regresija i razilaženje u upravljanju sigurnošću kemikalija u Ujedinjenoj Kraljevini u odnosu na regulatorni okvir EGP-a za kemikalije, posebno s obzirom na predstojeću reviziju EU REACH-a; poziva Komisiju da surađuje s vlastima Ujedinjene Kraljevine kako bi se osigurao pomno usklađen regulatorni okvir kojim bi se trebao osigurati najviši mogući standard upravljanja sigurnošću kemikalija u EU-u i Ujedinjenoj Kraljevini;

Zdravstveni aspekti

17. podsjeća na aktualni zakonodavni rad na reviziji zakonodavstva o farmaceutskim proizvodima kojim će se također nastojati smanjiti povjesna ovisnost tržišta Cipra, Irske i Malte o opskrbi lijekovima iz Ujedinjene Kraljevine ili preko nje; naglašava da je

potrebno zajamčiti dostupnost, cjenovnu pristupačnost i sigurnost opskrbe lijekovima te strateški pristup farmaceutskim proizvodima u okolišu kako bi se riješio problem farmaceutskog onečišćenja;

18. napominje da je Prijedlog zakona o genetičkoj tehnologiji (precizni uzgoj) 23. ožujka 2023. u Engleskoj postao zakonom i da se njime revidiraju pravila za puštanje u promet, stavljanje na tržiste i procjene rizika u vezi s genetski uređenim, precizno uzgojenim biljkama i životinjama njihovim uklanjanjem iz regulatornog sustava za genetski modificirane organizme (GMO); napominje da ni škotski ni velški parlament nije dao zakonodavnu suglasnost za prijedlog zakona; vrlo je zabrinut zbog regulatornog razilaženja u tom području koje bi moglo dovesti do ulaska genetski modificiranih proizvoda u EU s različitim sigurnosnim kontrolama ili bez odgovarajućeg označivanja;
19. pozdravlja odredbe o suradnji u području zdravstvene sigurnosti koje strankama i nadležnim tijelima država članica omogućuju razmjenu relevantnih informacija, ali žali što je ta suradnja ograničena na procjenu „znatnih“ rizika za javno zdravlje i na koordinaciju mjera koje bi mogle biti potrebne za zaštitu javnog zdravljia; ističe da je pandemija bolesti COVID-19 pojačala argumente za čvršću suradnju u zdravstvenim pitanjima, kao i za strukturiranu i redovitu dvosmjernu komunikaciju između nadležnih tijela i dionika kako bi se bolje reagiralo na krizne situacije;

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane traži od Odbora za vanjske poslove i Odbora za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbori razmotre navedena stajališta i uvrste ih u svoje izvješće o provedbi Sporazuma o trgovini i suradnji između EU-a i Ujedinjene Kraljevine kako bi se uzelo u obzir njegovo prethodno navedeno stajalište.